

Sygn. akt VII U 238/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

Protokolant Magdalena Wójcicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 września 2018 r. w Warszawie

sprawy W. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.

o wcześniejszą emeryturę (z warunków szczególnych)

na skutek odwołania W. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z dnia 12 stycznia 2017 r., znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 12 stycznia 2017 r., znak: ENS/20/045136298, w ten sposób, że przyznaje odwołującemu W. B. prawo do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia 2 stycznia 2017 r.,

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. na rzecz odwołującego W. B. kwotę 180,00 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

3. stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w wypłacie świadczenia.

UZASADNIENIE

W. B. w dniu 14 lutego 2017 r. złożył, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W., odwołanie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 12 stycznia 2017 r., znak: (...) mocą, której organ rentowy odmówił mu prawa do wcześniejszej emerytury – z warunków szczególnych.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony podniósł, że organ rentowy nie zaliczył do okresu świadczenia przez niego pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia od dnia 2 lutego 1976 r. do dnia 31 stycznia 1987 r. w Zakładach (...) na stanowisku lakiernika z uwagi na fakt, że wskazane w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach stanowisko „malarz” nie jest zgodne ze stanowiskiem zawartym w Wykazie A Dziale XIV poz. 17 pkt. 1 załącznika nr: 1 do zarządzenia nr: 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. oraz okresu od dnia 15 lipca 1989 r. do dnia 31 sierpnia 1994 r. w Zakładzie (...) w W. na stanowisku betoniarza z uwagi na brak przedłożenia świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Podał, że w okresie od dnia 2 lutego 1976 r. do dnia 31 stycznia 1987 r. wykonywał pracę na stanowisku lakiernik, a do jego czynności w tym czasie należało lakierowanie ręczne lub natryskowe – niezhermetyzowane. Praca ta została natomiast wymieniona w Wykazie A, Dziale XIV pod pozycją 17 – lakierowanie ręczne lub natryskowe niezhermetyzowane. Z kolei w okresie od dnia 15 lipca 1989 r. do dnia 31 sierpnia 1994 r. wykonywał prace betoniarskie, które są

wymienione w Wykazie A, Dziale V pod pozycją 18 – obsługa urządzeń i narzędzi wibracyjnych lub uderowych wymienionych w Dziale XIV powołanego rozporządzenia. Podkreślił, że ww. zakłady pracy już nie istnieją wobec, czego nie ma możliwości przedłożenia prawidłowo wystawionych świadectw pracy w warunkach szczególnych z ww. okresów zatrudnienia. Na okoliczność pracy w warunkach szczególnych, ubezpieczony wniósł o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków, będących jego współpracownikami w spornych okresach czasu. W konkluzji odwołania W. B. wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie na jego rzecz prawa do dochodzonego świadczenia (odwołanie z dnia 14 lutego 2017 r. k. 2-4 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Organ rentowy w uzasadnieniu odwołania podniósł między innymi, że ubezpieczony nie spełnia przesłanek z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albowiem nie legitymuje się wymaganym 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, warunkującym prawo do świadczenia. Zaznaczył, że zgodnie z § 2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku. Powyższe okresy pracy stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że nie uwzględnił do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia ubezpieczonego od dnia 2 lutego 1976 r. do dnia 31 stycznia 1987 r. z uwagi na fakt, że wskazane w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach stanowisko „malarz” nie jest zgodne ze stanowiskiem zawartym w Wykazie A Dziale XIV poz. 17 pkt. 1 załącznika nr: 1 do zarządzenia nr: 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. oraz okresu od dnia 15 lipca 1989 r. do dnia 31 sierpnia 1994 r. z uwagi na brak świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Dodał przy tym, że ubezpieczony nie legitymuje się ogólnym stażem pracy, wynoszącym na dzień 1 stycznia 1999 r. 25 lat oraz nie posiada 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Z tych też względów organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury z warunków szczególnych (odpowiedź na odwołanie z dnia 2 marca 2017 r. k. 9-10 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony W. B., urodzony w dniu (...), w dniu 29 grudnia 2016 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., wniosek o wcześniejszą emeryturę z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Do powyższego wniosku ubezpieczony załączył kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych wraz z dokumentacją potwierdzającą te okresy (wniosek z dnia 29 grudnia 2016 r. wraz z załącznikami k. 1-19 a.r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego ustalił, że ubezpieczony nie spełnia warunku dotyczącego stażu pracy w szczególnych warunkach (tj. 15 lat pracy w warunkach szczególnych), gdyż na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił wymaganego okresu takiej pracy. Dodał przy tym, że ubezpieczony nie legitymuje się ogólnym stażem pracy, wynoszącym na dzień 1 stycznia 1999 r. 25 lat. Z tych też względów, organ rentowy na gruncie decyzji z dnia 12 stycznia 2017 r., znak: (...) odmówił ubezpieczonemu prawa do dochodzonej emerytury. Do stażu pracy organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu okresu zatrudnienia od dnia 2 lutego 1976 r. do dnia 31 stycznia 1987 r. w Zakładach (...) na stanowisku lakiernika z uwagi na fakt, że wskazane w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach stanowisko „malarz” nie jest zgodne ze stanowiskiem zawartym w Wykazie A Dziale XIV poz. 17 pkt. 1 załącznika nr: 1 do zarządzenia nr: 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. oraz okresu od dnia 15 lipca 1989 r. do dnia 31 sierpnia 1994 r. w Zakładzie (...) w W. na stanowisku betoniarza z uwagi na brak przedłożenia świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych (decyzja z dnia 12 stycznia 2017 r., znak: (...) k. 23 a.r.).

Ubezpieczony W. B. od niekorzystnej dla siebie decyzji organu rentowego z dnia 12 stycznia 2017 r., znak: (...) złożył odwołanie do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie, inicjując niniejsze postępowanie sądowe, w toku którego ustalono, że: W. B. w okresie od dnia 22 maja 1975 r. do dnia 31 stycznia 1987 r. był zatrudniony

w Zakładach (...) w W. na stanowisku lakiernika. Z chwilą podjęcia powyższego zatrudnienia, tj. z dniem 22 maja 1975 r. ubezpieczonemu zostało powierzone stanowisko pracy stolarza w D. O. O.. W tym czasie do obowiązków ubezpieczonego należało trasowanie i ręczna obróbka drewna, obsługa obrabiarek do drewna takich jak piły tarczowe i taśmowe, strugarki, heblarki, wiertarki i szlifierki, montaż stolarki budowlanej i wykańczanie ich powierzchni, a także okuwanie wyrobów stolarskich różnego typu okuciami stalowymi. W dniu 2 lutego 1976 r. ubezpieczony został przeniesiony do Malarni O. teoretycznie na stanowisko malarza. Według charakterystyki wykonywanej pracy wskazywanej we wnioskach ubezpieczonego o przeszeregowanie, W. B. wykonywał prace polegające na malowaniu okien poprzez zanurzanie. W rzeczywistości jednak ubezpieczony przez okres pierwszych pięciu miesięcy pracował na szlifierni, natomiast później, aż do końca powyższego okresu zatrudnienia wykonywał pracę polegającą na lakierowaniu ręcznym lub natryskowym niezhermetyzowanym, a tym samym zajmował stanowisko pracy szlifierza wyrobów lakierowanych. W powyższym zakładzie pracy szlifiernia i lakierownia znajdowały się na jednej hali przedzielonej betonową ścianką. Przy wykonywaniu czynności lakierniczych, odwołujący używał tzw. wanny, w której były mieszane lakiery z rozpuszczalnikami. Następnie w wannie tej zanurzał okna, które później były wieszane na hakach. Praca odwołującego polegała zatem na ciągłym powtarzaniu tych dwóch czynności, a mianowicie zanurzaniu ram okiennych okien i wieszaniu ich na specjalnie przystosowanych do tego hakach. Po wykonaniu tych czynności, szkło automatycznie było wysyłane na suszarnię, gdzie osiągało odpowiednią temperaturę. Zdarzały się sytuacje, że lakiernicy sporadycznie obsługiwali także suszarnię, która stanowiła ostatni etap wyrobu okien. Odwołujący nie wykonywał jednak tych czynności, a zajmował się wyłącznie czynnościami o charakterze lakierniczym. Wszystkie opisane powyżej czynności lakiernicze odwołujący wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Pomimo tego, że w trakcie wykonywania pracy ubezpieczony był nieustannie narażony na wdychanie szkodliwych oparów, to nie został on wyposażony przez pracodawcę w specjalną maskę, mającą na celu ochronę dróg oddechowych. Z chwilą zakończenia powyższego stosunku pracy, tj. z dniem 31 stycznia 1987 r. Zakład (...) w W. wystawił na rzecz ubezpieczonego świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, w którym potwierdził, że w okresie od dnia 22 maja 1975 r. do dnia 31 stycznia 1987 r. W. B. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę polegającą na lakierowaniu ręcznym lub natryskowym – nie zhermetyzowanym, która to praca została wymieniona w Wykazie A Dziale XIV poz. 17 pkt. 1 załącznika nr: 1 do zarządzenia nr: 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. (świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, zaświadczenie, podanie z dnia 25 października 1986 r., aneksy do umowy o pracę z dnia 22 maja 1975 r. oraz dokumenty przeszeregowania – dokumentacja zgromadzona w aktach osobowych odwołującego, dotyczących okresu zatrudnienia w latach 1975-1987, zeznania świadka W. P. k. 32-33, zeznania świadka J. R. k. 33, zeznania świadka K. W. k. 33-34, zeznania odwołującego k. 87-88 a.s.).

W okresie od dnia 23 lutego 1987 r. do dnia 1 kwietnia 1987 r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) Instytucie (...) na stanowisku wartownika, gdzie do jego zadań należała ochrona osób przebywających w określonym budynku lub na danym obiekcie, kontrola ruchu osobowego, kontrola pojazdów wjeżdżających na teren obiektu oraz ochrona budynku przed włamaniami. Następnie w okresie od dnia 27 kwietnia 1987 r. do dnia 25 lipca 1987 r. ubezpieczony świadczył pracę na rzecz Fabryki (...) z siedzibą w M.. Przez cały okres powyższego zatrudnienia, ubezpieczony zajmował stanowisko pracy zestawiacza mieszanek i roztworów. Z uwagi na fakt, że Fabryka (...) w M. była zakładem zaliczanym do zakładów przetwarzających azbest, odwołujący W. B. wykonywał prace bezpośrednio przy przetwórstwie azbestu chryzotylowego, służącego do produkcji okładzin ciernych. Okładziny cierne produkowane były metodą prasowania lub walcowania materiału ciernego otrzymanego z kauczuku, wypełniaczy włóknistych azbestowych, żywic oraz wypełniaczy metalicznych i mineralnych oraz przyspieszaczy. W dniu 25 lipca 1987 r. ww. pracodawca wystawił na rzecz ubezpieczonego świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w którym potwierdził, że w okresie od dnia 27 kwietnia 1987 r. do dnia 25 lipca 1987 r. W. B. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace bezpośrednio przy przetwórstwie azbestu, które zostały wymienione w Wykazie A Dziale VII (przemysłe lekkim) pod pozycją 9 – prace wykonywane w zakładach przetwarzających azbest. Z kolei w okresie od dnia 3 lipca 1987 r. do dnia 3 października 1987 r. ubezpieczony był zatrudniony w Zakładach (...) na stanowisku młodszego wartownika (świadectwo pracy z dnia 30 marca 1987 r., świadectwo pracy z dnia 25 lipca

1987 r., zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, świadectwo pracy z dnia 30 września 1987 r. – dokumentacja zgromadzona w tomie II a.r., zeznania odwołującego k. 87-88).

W okresie od dnia 16 grudnia 1987 r. do dnia 31 marca 1989 r. ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w Polsce (...) z siedzibą w Z. na stanowisku robotnika wykwalifikowanego. Następnie w okresie od dnia 15 lipca 1989 r. do dnia 31 sierpnia 1994 r. ubezpieczony świadczył pracę na rzecz Zakładu (...), (...) i Transportowych W. I. z siedzibą w W.. Przez cały okres zatrudnienia w ww. zakładzie pracy, ubezpieczony W. B. wykonywał pracę na stanowisku gotowacza mas bitumicznych. W tym czasie do głównych zadań ubezpieczonego należało wyrabianie betonowych płytek, krawężników, kręgów oraz trylinków o wadze do 120 kg. Powyższe elementy były wykonywane za pomocą specjalnie przygotowanych form, które zalewane były masą betonową. Celem wyrobienia masy bitumicznej, odwołujący wsypywał do betoniarki kruszywo, żwir i piach i następnie był wyrabiany węzeł betoniarski. W okresie zimowym, przy mniejszym natężeniu prac wykonywanych na zewnątrz, a związanych z produkcją wyrobów betonowych, odwołujący wraz z innymi pracownikami zatrudnionymi w ww. zakładzie pracy, jeździł po płytce betonowe do innych zakładów pracy m.in. położonych na Żeraniu. W tym okresie czasu, z uwagi na niskie temperatury powietrza, odwołujący celem wyrobienia form betonowych korzystał z pieca na parę, który ogrzewał przygotowywane elementy. Wszystkie opisane powyżej czynności odwołujący wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, tj. co najmniej przez 8 godzin dziennie. Powyższy stosunek pracy ustał z dniem 31 sierpnia 1994 r. w związku z likwidacją zajmowanego przez ubezpieczonego stanowiska pracy. W okresie od dnia 1 września 1994 r. do dnia 2 kwietnia 1995 r. odwołujący był zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w W. w charakterze osoby bezrobotnej z prawem do pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Następnie w okresie od dnia 1 listopada 1995 r. do dnia 31 grudnia 2009 r. ubezpieczony W. B. był zatrudniony w Miejskim Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji (...) W. na następujących stanowiskach pracy: od dnia 1 listopada 1995 r. do dnia 30 września 2004 r. – montera konserwatora sieci kanalizacyjnej, od dnia 1 października 2004 r. do dnia 31 marca 2008 r. – montera konserwatora sieci wodno-kanalizacyjnej oraz od dnia 1 kwietnia 2008 r. do dnia 31 grudnia 2009 r. – montera sieci wodno-kanalizacyjnej. W dniu 9 grudnia 2016 r. ww. pracodawca wystawił ubezpieczonemu świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w którym potwierdził powyższe okresy zatrudnienia wskazując jednocześnie, że ww. stanowiska pracy zostały wymienione w Wykazie A Dziale IX pod pozycją 1 pkt. 1 załącznika nr: 1 do zarządzenia nr: 9 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 1 lipca 1983 r. (świadectwo pracy z dnia 31 sierpnia 1994 r. k. 6-7, rozwiązanie umowy o pracę k. 30, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 9 grudnia 2016 r. k. 45, zaświadczenie z dnia 31 października 2002 r. k. 75, zeznania świadka C. W. k. 85-87, k. 111-112, zeznania odwołującego k. 87-88, k. 145, zeznania świadka S. P. k. 112-113, zeznania świadka S. B. k. 113-114 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 23 sierpnia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. sprecyzował, że na podstawie art. 6 i 7 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270) zaliczył do stażu pracy ubezpieczonego W. B. 18 lat, 3 miesiące i 11 dni okresów składkowych, 3 miesiące i 11 dni okresów nieskładkowych oraz 2 lata, 4 miesiące i 5 dni okresów pracy w gospodarstwie rolnym. Łączny staż pracy ubezpieczonego wyniósł zatem 20 lat, 11 miesięcy i 6 dni. Na podstawie zgromadzonych dowodów organ rentowy uwzględnił także 2 lata, 10 miesięcy i 19 dni okresów pracy w szczególnych warunkach, tj. okres od dnia 1 listopada 1995 r. do dnia 8 sierpnia 1996 r., od dnia 25 sierpnia 1996 r. do dnia 10 sierpnia 1997 r., od dnia 7 września 1997 r. do dnia 23 września 1997 r., od dnia 11 sierpnia 1998 r. do dnia 13 września 1998 r. oraz od dnia 13 października 1998 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. (pismo procesowe z dnia 23 sierpnia 2017 r. k. 72-73, pismo procesowe z dnia 13 grudnia 2017 r. k. 99-101 a.s.).

W toku postępowania sądowego, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu bhp celem ustalenia, czy praca wykonywana przez odwołującego w okresach od 1975 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. wykonywana była w warunkach szczególnych, uregulowanych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz w innych rozporządzeniach Rady Ministrów, dotyczących I kategorii zatrudnienia i zarządzeniach właściwych Ministrów (postanowienie z dnia 22 marca 2018 r. k. 145 a.s.).

W opinii z dnia 24 kwietnia 2018 r. biegła sądowa z zakresu bhp M. M. stwierdziła, że uznanie prac za wykonywane w szczególnych warunkach jest możliwe, gdy stanowisko lub rodzaj pracy wykonywanej przez pracownika ściśle odpowiada odpowiedniemu zapisowi zawartemu w wykazie A, stanowiącemu załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i praca ta była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. W treści opinii biegła sądowa wskazała, że materiał dowodowy zebrany w sprawie daje podstawy do zaliczenia pracy wykonywanej przez odwołującego do prac w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej w okresie zatrudnienia od dnia 2 lutego 1976 r. do dnia 31 stycznia 1987 r. w Zakładach (...) z siedzibą w W.. Biegła zaznaczyła, że zatrudnienie na stanowisku malarza spełnia wymogi rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zgodnie z Wykazem A Działem XIV poz. 17 – lakierowanie ręczne lub natryskowe – niezhermetyzowane. W ocenie biegłej, także zatrudnienie w Fabryce (...) w M. w okresie od dnia 27 kwietnia 1987 r. do dnia 25 lipca 1987 r. może być kwalifikowane jako praca wykonywana w warunkach szczególnych. To samo dotyczy okresu zatrudnienia odwołującego na stanowisku betoniarza od dnia 15 lipca 1989 r. do dnia 31 sierpnia 1994 r. (z wyłączeniem miesiąca przestoju w produkcji w okresie zimowym). Praca ta spełnia bowiem wymogi określone w Wykazie A Dziale V poz. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz wymogi wskazane pod poz. 18 – obsługa urządzeń i narzędzi wibracyjnych lub uderowych wymienionych w Dziale XIV powołanego rozporządzenia. Biegła podkreśliła jednak, że z uwagi na brak dowodów odnośnie charakteru zatrudnienia, nie ma możliwości opiniowania pracy w Zakładzie (...) w okresie od dnia 1 kwietnia 1989 r. do dnia 28 kwietnia 1989 r. (opinia biegłej sądowej z zakresu (...) z dnia 24 kwietnia 2018 r. k. 150-163 a.s.).

Do powyższej opinii, żadna ze stron nie zgłosiła zastrzeżeń (pisma procesowe z dnia 4 czerwca 2018 r. k. 173-175, k. 177 a.s.).

Zarządzeniem z dnia 30 lipca 2018 r. Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie zobowiązał pełnomocnika organu rentowego do hipotetycznego zestawienia wszystkich okresów zatrudnienia odwołującego oraz wszystkich okresów pracy w warunkach szczególnych przy uwzględnieniu danych z opinii biegłej sądowej z zakresu bhp z dnia 24 kwietnia 2018 r. W odpowiedzi na powyższe zobowiązanie z dnia 8 sierpnia 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że przy uwzględnieniu powyższych danych hipotetyczny staż ubezpieczeniowy wynosiłby 25 lat, 4 miesiące i 25 dni. Z kolei staż pracy w warunkach szczególnych wynosiłby 14 lat, 1 miesiąc i 14 dni. Organ rentowy zaznaczył bowiem, że nie ma możliwości zaliczenia do stażu pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych okresu od dnia 2 lutego 1976 r. do dnia 31 stycznia 1987 r. z uwagi na fakt, że wskazane w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach stanowisko „malarz” nie jest zgodne ze stanowiskiem zawartym w Wykazie A Dziale XIV poz. 17 pkt. 1 załącznika nr: 1 do zarządzenia nr: 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. oraz okresu od dnia 15 lipca 1989 r. do dnia 31 sierpnia 1994 r. z uwagi na brak świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych (zarządzenie z dnia 30 lipca 2018 r. k. 188, pismo procesowe z dnia 8 sierpnia 2018 r. wraz z załącznikiem k. 192-193 a.s.).

Powyższy stan faktyczny, Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych i osobowych odwołującego, a także na podstawie wiarygodnych zeznań odwołującego W. B. (k. 87-88, k. 145 a.s.) oraz świadków: W. P. (k. 32-33 a.s.), J. R. (k. 33 a.s.) K. W. (k. 33-34 a.s.), C. W. (k. 85-87 a.s.), S. P. (k. 112-113 a.s.) i S. B. (k. 113-114 a.s.). Zdaniem Sądu dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Dokumenty te nie były przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem wynikające z nich okoliczności należało uznać za mogące stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie. Zeznania świadków: W. P., J. R., K. W., C. W., S. P. i S. B., Sąd Okręgowy ocenił, jako wiarygodne biorąc pod uwagę fakt, że świadkowie, jako osoby niespokrewnione i niepowiązane z żadną ze stron (poza świadkiem S. B.), nie miały interesu w składaniu zeznań nieodpowiadających rzeczywistości. Wskazani powyżej świadkowie w sposób dokładny wyjaśnili na czym polegała praca odwołującego w Zakładach (...) w W. oraz w Zakładzie (...), (...) i Transportowych W. I. z

siedzibą w W. w spornych okresach czasu. Zeznania te były także zgodne z twierdzeniami odwołującego (k. 87-88, k. 145 a.s.), który wskazał, że w okresie od dnia 22 maja 1975 r. do dnia 31 stycznia 1987 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę polegającą na lakierowaniu ręcznym lub natryskowym niezhermetyzowanym, a tym samym zajmował stanowisko pracy szlifierza wyrobów lakierowanych, a w okresie od dnia 15 lipca 1989 r. do dnia 31 sierpnia 1994 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy świadczył pracę na stanowisku gotowacza mas bitumicznych. Powyższym zeznaniom odwołującego, jak i świadków Sąd Okręgowy dał wiarę w całości, jako że są one spójne, logiczne, a także w pełni korespondują z treścią dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych odwołującego, w tym także z opinią biegłej sądowej z zakresu (...) z dnia 24 kwietnia 2018 r. Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie, Sąd Okręgowy oparł się także na wskazanej powyżej opinii biegłej sądowej z zakresu (...) z dnia 24 kwietnia 2018 r. (k. 150-163 a.s.). Odnosząc się do sporządzonej w niniejszej sprawie opinii biegłej, Sąd uznał ją za przekonującą, rzeczową i merytorycznie uzasadnioną. Sąd wziął pod uwagę fakt, że opinia ta uwzględnia i odnosi się do rzeczywistego charakteru pracy odwołującego w spornych okresach czasu i wykonywanych przez niego obowiązków, co biegła szczegółowo omówiła. Opinia ta jest również zgodna z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w tym z zeznaniami świadków i odwołującego. Mając powyższe na uwadze, w ocenie Sądu Okręgowego okoliczność, że odwołujący we wskazanych powyżej okresach zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał prace, które spełniają przesłanki do uznania ich za prace wykonywane w warunkach szczególnych – spowodowała, że okresy te powinny być w całości zaliczone do okresu pracy w warunkach szczególnych, uprawniającego do emerytury w obniżonym wieku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie W. B. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 12 stycznia 2017 r., znak: (...) jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

Zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1270), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. którzy spełniają łącznie następujące warunki: legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat - dla mężczyzn, 60 dla kobiet, mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący, co najmniej 25 lat dla mężczyzn i 20 dla kobiet, nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa – według stanu na dzień 01 stycznia 1999 r.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ww. ustawa jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), które w § 4 wskazuje, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w Wykazie A (stanowiącym załącznik do ww. rozporządzenia) nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Ponadto, zgodnie z przepisem § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia - okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2 Rozporządzenia). Wskazać należy, że przy ustalaniu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach na podstawie rozporządzenia, nie można kierować się względami nazewnictwa danego stanowiska pracy. Należy ustalić, jakie prace ubezpieczony rzeczywiście wykonywał, albowiem ta okoliczność, nie zaś nazwa

zajmowanego stanowiska, przesądza o ewentualnym istnieniu przesłanek dla przyznania dochodzonego świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie II UK 337/03).

Podkreślenia wymaga także, że świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione przez pracodawcę, nie stanowi dokumentu urzędowego w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest organem państwowym, ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej. Tylko dokumenty wystawione przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Natomiast omawiane świadectwo pracy traktuje się w postępowaniu sądowym, jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w tym dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno, co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej. Ponadto z cytowanego wyżej § 2 rozporządzenia nie wynika, aby stwierdzenie zakładu pracy w przedmiocie wykonywania przez pracownika pracy w warunkach szczególnych miało charakter wiążący i nie podlegało kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Wobec powyższego, zakwestionowanie tych dokumentów przez organ rentowy, nie wyklucza dokonania ustalenia zatrudnienia pracownika w warunkach szczególnych za pomocą innych środków dowodowych w toku postępowania sądowego. Świadectwo pracy w szczególnych warunkach – jak już wyżej wskazano - nie stanowi wyłącznego dowodu służącego do wykazania charakteru świadczonej pracy. W tym jednak zakresie, ciężar wykazania tej okoliczności spoczywa na ubezpieczonym.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że ubezpieczony W. B. ukończył w dniu 2 stycznia 2017 r. wymagany wiek 60 lat oraz nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Okolicznością wymagającą rozważenia było natomiast, czy odwołujący spełnił warunek świadczenia pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w okresie, co najmniej 15 lat, a także, czy legitymuje się ogólnym stażem pracy w wymiarze, co najmniej 25 lat. Organ rentowy nie zaliczył mu bowiem do okresów pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od dnia 2 lutego 1976 r. do dnia 31 stycznia 1987 r. w Zakładach (...) na stanowisku malarza z uwagi na fakt, że wskazane w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach stanowisko „malarz” nie jest zgodne ze stanowiskiem zawartym w Wykazie A Dziale XIV poz. 17 pkt. 1 załącznika nr: 1 do zarządzenia nr: 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. oraz okresu od dnia 15 lipca 1989 r. do dnia 31 sierpnia 1994 r. w Zakładzie (...) na stanowisku betoniarza z uwagi na brak przedłożenia świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Odnosząc się natomiast do ogólnego stażu pracy, organ rentowy wskazał, że nie zaliczył ubezpieczonemu okresu zatrudnienia od dnia 1 marca 1990 r. do dnia 31 sierpnia 1994 r. z uwagi na fakt, że przedłożone przez ubezpieczonego świadectwo pracy nie spełnia wymogów formalnych, gdyż zawiera podpis z upoważnienia. Ponadto brak jest możliwości potwierdzenia ww. okresu zatrudnienia przez ZUS z tytułu bezimiennych deklaracji składanych przez płatnika składek.

Zdaniem Sądu Okręgowego fakt wykonywania przez W. B. pracy w szczególnych warunkach w okresach od dnia 2 lutego 1976 r. do dnia 31 stycznia 1987 r. w Zakładach (...) w W. oraz od dnia 15 lipca 1989 r. do dnia 31 sierpnia 1994 r. w Zakładzie (...) w W. znajduje potwierdzenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Niewątpliwie przez cały okres zatrudnienia w Zakładach (...) ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace polegające na lakierowaniu ręcznym lub natryskowym niezhermetyzowanym na stanowisku szlifierza wyrobów lakierowanych. Przy wykonywaniu czynności lakierniczych, odwołujący używał tzw. wanny, w której były mieszane lakiery z rozpuszczalnikami. Następnie w wannie tej zanurzał okna, które później były wieszane na hakach. Praca odwołującego polegała zatem na ciągłym powtarzaniu tych dwóch czynności, a mianowicie zanurzaniu okien i wieszaniu ich na specjalnie przystosowanych do tego hakach. Po wykonaniu tych czynności, szkło automatycznie było wysyłane na suszarnię, gdzie osiągało odpowiednią temperaturę. Z kolei w okresie zatrudnienia w Zakładzie (...) w W. ubezpieczony wykonywał prace, polegające na gotowaniu mas bitumicznych. W tym czasie do głównych zadań ubezpieczonego należało wyrabianie betonowych płytek, krawężników, kręgów oraz trylinków o wadze do 120 kg. Powyższe elementy były wykonywane za pomocą specjalnie przygotowanych form, które zalewane były masą betonową. Celem wyrobienia masy bitumicznej, odwołujący wsypywał do betoniarki kruszywo, żwir i piach i następnie był wyrabiany węzeł betoniarski. W okresie zimowym, przy mniejszym natężeniu prac wykonywanych na zewnątrz, a związanych z produkcją wyrobów betonowych, odwołujący wraz z innymi pracownikami zatrudnionymi w ww.

zakładzie pracy, jeździł po płytki betonowe do innych zakładów pracy m.in. położonych na Żeraniu. W tym okresie czasu, z uwagi na niskie temperatury powietrza, odwołujący celem wyrobienia form betonowych korzystał z pieca na parę, który ogrzewał przygotowywane elementy. Wszystkie opisane powyżej czynności odwołujący wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, tj. co najmniej przez 8 godzin dziennie. Odnosząc się natomiast do twierdzeń organu rentowego dotyczących tego, że w przedłożonych przez odwołującego dokumentach pracowniczych występowały rozbieżności w zakresie wskazanych stanowisk pracy, co dotyczyło świadectwa pracy z okresu zatrudnienia w Zakładach (...) w W., co w ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przesądzało o odmowie przyznania na rzecz odwołującego dochodzonego świadczenia, to wskazać należy, że w niniejszej sytuacji nie ma znaczenia nazewnictwo zajmowanych przez ubezpieczonego stanowisk pracy, albowiem dla ostatecznej kwalifikacji danej pracy, jako pracy w warunkach szczególnych decydujące znaczenie ma treść załącznika do Rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r., który nie powołuje się na konkretne stanowiska, lecz wskazuje czynności, których wykonywanie kwalifikuje określoną pracę, jako pracę w warunkach szczególnych. W ocenie Sądu Okręgowego o uznaniu danej pracy za pracę w warunkach szczególnych powinny decydować obowiązki faktycznie przez pracownika wykonywane, a nie treść umowy o pracę, świadectwa pracy i nazewnictwo stanowiska pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 1998 r., II UKN 570/97). O pracy w warunkach szczególnych decyduje zatem rodzaj wykonywanej pracy, co ponadto wynika z powołanych powyżej przepisów prawa, a w szczególności z art. 32 ust. 2 który stanowi, że dla celów ustalenia uprawnień do emerytury w obniżonym wieku za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Rodzaje prac ustala się bowiem na podstawie powołanego już wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, który w załączniku A w D. od I do XIV wymienia rodzaje prac, które są pracami w warunkach szczególnych. Z kolei w myśl § 2 ust. 1 tego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Praca w warunkach szczególnych to praca, w której pracownik w sposób znaczny jest narażony na niekorzystne dla zdrowia czynniki. Przy czym dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Jest to także praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 07 lutego 1983 r. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 01 czerwca 2010 r., sygn. II UK 21/10). Zatem, w ocenie Sądu Okręgowego, decydującą rolę przy analizie charakteru pracy ubezpieczonego z punktu widzenia uprawnień emerytalnych ma możliwość jej zakwalifikowania pod jedną z pozycji wspomnianego załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów, nie zaś nazewnictwo danego stanowiska pracy (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001 r., II UKN 598/00, z dnia 14 grudnia 2009 r., I UK 218/09 oraz z dnia 06 grudnia 2010 r., II UK 140/10). Ponadto jak już zostało wskazane świadectwo pracy w szczególnych warunkach nie stanowi wyłącznego dowodu służącego do wykazania charakteru świadczonej pracy wobec, czego zakwestionowanie tego dokumentu przez organ rentowy, nie wyklucza dokonania ustalenia zatrudnienia pracownika w warunkach szczególnych za pomocą innych środków dowodowych w toku postępowania sądowego, w tym w oparciu o zeznania świadków, które mogą potwierdzić spełnienie przez ubezpieczonego warunków wymaganych do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury z warunków szczególnych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy zważył, że wskazane przez biegłą sądową okresy zatrudnienia ubezpieczonego W. B. od dnia 2 lutego 1976 r. do dnia 31 stycznia 1987 r. w Zakładach (...) w W. oraz od dnia 15 lipca 1989 r. do dnia 31 sierpnia 1994 r. w Zakładzie (...) w W. podlegają zaliczeniu do stażu pracy -jako pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Prace wykonywane przez odwołującego w spornych okresach czasu są ujęte w Wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. pod poz. 17 Działu XIV – lakierowanie ręczne lub natryskowe – niezhermetyzowane oraz pod poz. 4 i 18 Działu V – obsługa urządzeń i narzędzi wibracyjnych lub udarowych wymienionych. Tym samym łączny staż pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych, przy uwzględnieniu okresów zaliczonych przez organ rentowy w wymiarze 4 lat, 1 miesiąca i 24 dni na

mocy decyzji z dnia 16 stycznia 2018 r., znak: ENS/20/045136298, wynosi ponad 15 lat. Ubezpieczony spełnia zatem przesłankę, dotyczącą legitymowania się 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych wskazaną w art.184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, niezbędną do nabycia prawa do wcześniejszej emerytury.

W ocenie Sądu Okręgowego, bezzasadne są także twierdzenia organu rentowego odnośnie braku legitymowania się przez ubezpieczonego ogólnym stażem pracy w wymiarze, co najmniej 25 lat. W tym zakresie organ rentowy wskazywał, że nie zaliczył ubezpieczonemu okresu zatrudnienia od dnia 1 marca 1990 r. do dnia 31 sierpnia 1994 r. z uwagi na fakt, że przedłożone przez ubezpieczonego świadectwo pracy nie spełnia wymogów formalnych, gdyż zawiera podpis z upoważnienia. Ponadto brak jest możliwości potwierdzenia ww. okresu zatrudnienia przez ZUS z tytułu bezimiennych deklaracji składanych przez płatnika składek. W tym miejscu wskazać jednak należy, że zgodnie z treścią art. 473 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu z zeznań świadków i przesłuchania stron. Oznacza to, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Nie może zatem ulegać wątpliwości, że w postępowaniu przed Sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2009 r., I UK 316/08 oraz z dnia 2 lutego 1996 r., II URN 3/95). Z zeznań świadków C. W., S. P. i S. B. jednoznacznie wynika, że w okresie od dnia 1 marca 1990 r. do dnia 31 sierpnia 1994 r. (tj. w okresie wynikającym ze świadectwa pracy) ubezpieczony W. B. był zatrudniony w Zakładzie (...) w W.. Okoliczność ta nie może zatem zostać skutecznie podważona twierdzeniami organu rentowego odnośnie nieważności wystawionego świadectwa pracy z uwagi na złożenie podpisu wyłącznie przez osobę upoważnioną do jego złożenia. Jednocześnie Sąd Okręgowy miał na uwadze, że z uwagi na to, że pracodawca ubezpieczonego zgłaszał pracowników do ubezpieczenia społecznego przez podanie w deklaracjach rozliczeniowych łącznej liczby zatrudnionych (deklaracje bezimienne), W. B. nie może, w ocenie Sądu Okręgowego, ponosić negatywnych konsekwencji braku imiennych list umożliwiających weryfikację ww. okresu zatrudnienia, jako okresu składkowego. Wskazać należy w tym miejscu na utrwalony już pogląd Sądu Najwyższego, zgodnie z którym dla uznania okresu zatrudnienia wykonywanego przed wejściem w życie cytowanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach z FUS za okres składkowy w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt. 1 i art. 6 ust. 2 tej ustawy, nie jest wymagane wykazanie przez osobę ubiegającą się o emeryturę lub rentę opłacania przez pracodawcę składek na pracownicze ubezpieczenie społeczne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2007 r. w sprawie o sygnaturze akt II UK 185/06). Obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne zarówno w części obciążającej pracodawcę jak i pracownika spoczywa na pracodawcy. Dlatego też ubezpieczony nie może ponosić negatywnych konsekwencji nieopłacenia za niego składek na ubezpieczenia społeczne przez pracodawcę. Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że ubezpieczony legitymuje się ogólnym stażem pracy w wymiarze, co najmniej 25 lat (przy uwzględnieniu wszystkich wskazanych przez organ rentowy okresów składkowych i nieskładkowych, potwierdzonych przez ubezpieczonego stosownymi dokumentami), przez co spełnia wszystkie przesłanki określone w art.184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, niezbędne do nabycia prawa do wcześniejszej emerytury.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z dnia 12 stycznia 2017 r., znak: (...)w ten sposób, że przyznał odwołującemu W. B. prawo do wcześniejszej emerytury z warunków szczególnych od dnia 2 stycznia 2017 r., tj. od dnia osiągnięcia przez ubezpieczonego wieku emerytalnego, o czym orzeczono w pkt. 1 sentencji wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., w związku z § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. poz. 1804 oraz z 2016 r. poz. 1667), zmienionego następnie Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 września 2017 r., zasądając od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. na rzecz odwołującego W. B. kwotę w wysokości 180,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt. 2 wyroku).

Jednocześnie w pkt. 3 wyroku Sąd Okręgowy stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w wypłacie świadczenia, w oparciu o treść art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Ustalenie, że odwołujący spełnił warunek wymaganych 15 lat pracy w warunkach szczególnych wymagało bowiem przeprowadzenia sądowego postępowania dowodowego, w tym dopuszczenia dowodu z zeznań świadków oraz przesłuchania odwołującego. Organ rentowy nie ma tych możliwości dowodowych w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, gdyż ograniczony jest środkami dowodowymi wymienionymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49). Zgodnie z art. 118 ust. 1a ww. ustawy w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego. Działając zaś na podstawie powołanego przepisu, Sąd Okręgowy wnioskując a contrario, nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, powodującej opóźnienie w wypłacie świadczenia, mając na uwadze fakt, że dopiero wyniki niniejszego postępowania dowodowego pozwoliły na poczynienie wiążących ustaleń, co do charakteru zatrudnienia ubezpieczonego, mającego wpływ na jego prawo do wnioskowanego świadczenia. Wobec powyższego, Sąd orzekł jak w pkt. 3 sentencji wyroku.

SSO Renata Gąsior

ZARZĄDZENIE

(...)